

# غار رودافشان

مرتضی جوهری



## اشاره:

در شماره‌های پیشین به جزیره قشم، ریگ جن، شهرستان مسجد سلیمان، کویر مرنجاب، کوهستان سهند، شهرستان سراوان، پارک ملی گلستان، دریاچه زریوار، کویر شهداد، شهرستان گرمسار، تالاب پریشان، شهرستان کلاردشت، پارک ملی کویر، شهرستان قوچان، تالاب انزلی، کوهستان سیلان، جزیره لاوان، شهرستان خوانسار، دریاچه ارومیه، غار علی سرد (علیصدر)، دریای مازندران، شهرستان فردوس، رودخانه سزار، شهرستان سوادکوه، منطقه حفاظت شده گاندو، شهرستان گناوه، دریاچه حوض سلطان، شهرستان اسفراین، منطقه حفاظت شده موته، کوهستان الو نند، شهرستان بافت، پارک ملی بوم، کوه دماوند، شهرستان بجنورد، رشته کوه‌های زاگرس، شهرستان طبس، زاینده‌رود، شهرستان کرمانشاه، پارک ملی تندوره، جزیره تنب بزرگ، البرز شرقی، البرز مرکزی، البرز غربی و در شماره قبل به شهرستان تربت حیدریه سفر داشتیم و در این شماره به غار رودافشان می‌پردازیم.

ببرد، سپس خود را طبیعت گرد یا کوهنورد معرفی کند. یک غارنورد باید خوب بداند که مثلاً باتری‌های خالی شده چراغ قوه یا ابزار دیگر را در غارها رها نکند، زیرا غارها به منزله سفره‌های آب زیرزمینی محسوب می‌شوند و این باتری‌ها باعث نفوذ سموم به آب‌های زیرزمینی می‌شوند و در نهایت این سموم در چرخه زیستی و بدن موجودات زنده تا سالیان دراز پابرجا می‌مانند و باعث بروز ناهنجاری‌های زیستی و حتی ژنتیکی در جانوران و گیاهان می‌شوند.

وقتی وارد برخی از غارها می‌شویم، نه تنها جانوری را مشاهده نمی‌کنیم بلکه صحنه‌هایی می‌بینیم که بسیار عذاب‌آور هستند. وقتی مشتاق دیدن قندیل‌های آهکی یا همان استالاکمیت‌ها و استالاکتیت هستیم، چنان آنها را شکسته و غارت کرده‌اند که انگاری شاخه یک درخت از بیخ شکسته است. آیا انصاف است پدیده‌هایی که چند هزار سال زمان می‌برد تا به شکل زیبایی غار را تزئین کنند، این چنین تخریب شوند. می‌گویند خسارت و دزدی به اموال دولت جرم دارد، پس خسارت و دزدی از اموال طبیعت خدا چه جرمی دارد؟ وقتی دیوارها و تزئینات بزرگ آهکی درون غار را می‌بینیم که به رنگ سیاه بر اثر آتش زدن و دود درآمده‌اند یا با رنگ‌های پاک نشدنی یادگاری‌های بی‌مزه و دور از شأن یک انسان متمدن روی آنها نقش بسته است. با اطمینان می‌توان گفت که اگر جانوران زبان داشتند یا شعوری در وجود آنها بود، ما انسان‌ها را وحشی و ابتدایی می‌پنداشتند.

بزرگترین تالار در غارهای ایران در این غار وجود دارد. این تالار به عرض ۵۰ و طول ۱۸۰ متر است.

غار رودافشان در ۱۰۳ کیلومتری شمال شرقی تهران، واقع در رشته کوه‌های البرز و در ۶۲ کیلومتری فیروزکوه واقع شده است. برای دسترسی به این غار از طریق جاده فیروزکوه بعد از چند کیلومتری دوراهی دماوند در محلی بنام سیدآباد به جاده فرعی آسفالت‌های برمی‌خوریم که پس از طی حدود نیم ساعت با اتومبیل و یا اینکه پس از حدود ۲ ساعت پیاده‌روی به روستای رودافشان می‌رسیم، از این روستا پس از حدود ۱۵ تا ۲۰ دقیقه کوه‌پیمایی ساده در طول مسیر غار که البته دارای شیب زیاد بوده و به دهانه غار می‌رسیم که درون قیف بزرگی به قطر ۱۰۰ متر است و تنها از لبه همین قیف دهانه غار دیده خواهد شد. در طول مسیر از پلی که بر رودخانه دلی‌چای قرار دارد بایستی عبور کرد،

غارها از زیستگاه‌های مهم در کره زمین هستند و می‌توان گفت نقش بزرگی را در حیات زمین بازی می‌کنند. با جرأت می‌توان گفت که در ایران بیش از هزار غار کوچک و بزرگ وجود دارد که از لحاظ علمی، گردشگری، محیط‌زیست و... دارای اهمیت فراوان هستند ولی متأسفانه کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند و برخی از آنها به علت همین بی‌توجهی از نظر زیستی و حتی ساختاری تخریب می‌شوند. چه بسیار غارهایی در ایران هستند که زمانی مامن خفاش‌ها و جانوران غارزی دیگر بوده‌اند ولی امروزه هیچ اثری از آنها دیده نمی‌شود. اگر چه چند غار مهم از نظر زیستی مورد حفاظت و حمایت سازمان محیط‌زیست قرار گرفته است ولی غارهای دیگری هم هستند که باید مورد توجه قرار بگیرند. البته همه ما وظیفه داریم که از این سرمایه‌های با ارزش طبیعی حفاظت کنیم ولی گاهی دیده می‌شود که برخی افراد از روی نادانی یا بی‌آگاهی هیچ توجهی به این ارزش‌ها نمی‌کنند. اندک افرادی به نام کوهنورد یا گردشگر وارد غارها می‌شوند که هر کس با دیدن آثار تخریب آنها با خود می‌گوید که ای کاش اگر فردی می‌خواهد گردشگر شود ابتدا به ارزش‌های زیستی عناصر طبیعی پی

